

Julen Aldalur Larrañaga

*Azkoitia,
Gipuzkoa
(1999)*

Aurkibidea

Biografia

Azkoitiarra. Gurasoak ere azkoitiarrak ditu. "Hike eizan!" Azkoitiko hitanoa bultzatzeko proiekturako egin zitzaion elkarrizketa Asier Odriozola lagunarekin batera (argazkian, ezkerrekoa).

Zintak

AZK-085

- **Proiektua:** Hike eizan!
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Data:** 2021-07-27

- **Iraupena:** 42 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Lagunartean hika

- **Erref:** AZK-085/002
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:00:12. **Bukatu:** 00:02:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Elkar ezagutu zutenean hasieran zuka egingo zuten, baina behin konfiantza hartutakoan, hika. Etxean entzun izan dute hika. Kuadrillakoekin egiten dute hika batez ere. Asierrek esaten du gero eta gehiago egiten duela, batzuetan aitari ere bai. Tabernara joandakoan, lehenengo hitza hika. Bestela adinak eta neska edo mutila izateak baldintzatzen du zuka/hika hastea.</p>

2. Hika egitea ere errespetuzkoa

- **Erref:** AZK-085/003
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:02:28. **Bukatu:** 00:03:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Zuka hitz egitea omen da errespetuzkoa, baina Asierrek dio hika egitea ere errespetuzkoa dela, konfiantza handiagoa ematen duelako. Behin pertsona batekin zuka ohitutakoan, kosta egiten da ohitura aldatzea. Osabekin hika egiten dute.</p>

3. Noka beherantz, ez delako erabiltzen

- **Erref:** AZK-085/004
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:03:48. **Bukatu:** 00:05:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Noka hitz egiten badakitela uste dute. Julenek erabiltzen du berari hika egiten dioten zenbait neskarekin. Asierrek dio ez duela erabiltzen. Noka galtzen ari da, ez delako erabiltzen; baina ez da mutilen kontua soilik, neska askok ez dute hika egiten eta. Nagusiagoen artean noka eta toka bizirik daude oraindik.</p>

4. Xabier Munibe ikastolan Floreagan baino hika gehiago

- **Erref:** AZK-085/007
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:07:26. **Bukatu:** 00:09:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Kaletarrak dira, nahiz eta bien aitak baserri-girotik etorri. Gurasoak azkoitiarrak dituzte. Asier Floreaga ikastetxean ibili zen eta Julen ikastolan. Beraiek hika egiten dute, baina Asierri iruditzen zaio Floreaga ikastetxeok hika gutxiago darabiltela ikastolakoek baino.</p>

5. Hika noiz hasi ziren

- **Erref:** AZK-085/008
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:09:05. **Bukatu:** 00:11:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Ez dakite ziur noiz hasiko ziren hika hizketan, baina kuadrillan hasiko zirela uste dute. Julenek osaba bati txiki-txikitatik egin izan dio. Asierri aitak eta osabek hika egin izan diote, baina Juleni osabak bakarrik. Anaia gazteagoari gehienbat hika egiten dio Julenek.</p>

6. Matematikako irakasleak hika

- **Erref:** AZK-085/010
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:11:10. **Bukatu:** 00:11:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Batxilergoan eduki zuten matematikako irakasleak hika egiten zien ikasle guztiei eta berari ere hika egiteko eskatu zien. Goiazkoa zen.</p>

7. Kuadrillan denek hika

- **Erref:** AZK-085/012
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:12:02. **Bukatu:** 00:14:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>DBH 1 edo 2. mailan hasi ziren elkarrekin kuadrillan. Adin bereko 40 mutil inguruk osatzen dute lagun-taldea eta denek egiten dute hika. Euren adineko neskek gero eta gehiago egiten dutela hika iruditzen zaie. Hala ere, mutilei zuzentzerakoan erabiltzen dute hika batik bat; beraien artean gutxi.</p>

8. Hika ondo erabiltzen ote duten zalantzak

- **Erref:** AZK-085/013
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:14:18. **Bukatu:** 00:15:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Eskolan hikako adizkiak ikasi zituztela eta noka ere ikasi zutela diote. Hala ere, gutxi erabiltzen dutenez, ahaztu egiten da. Julenek dio ez dakiela ziur ondo ala gaizki erabiltzen duen. Toka ondo erabiltzen ote duten ere zalantzak dituzte.</p>

9. Kuadrillako "zuzentzaileen" laguntza

- **Erref:** AZK-085/015
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:15:59. **Bukatu:** 00:16:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Gramatika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Hika hitz egiterakoan, askotan egiten duten akatsa: "iguel zik" esatea "iguel zitek" esan beharrean. Badituzte kuadrillan pare bat lagun halako akatsak zuzentzen dizkietenak.</p>

10. Belaunaldi gaztegoek euskara gutxiago darabilte

- **Erref:** AZK-085/018
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:17:54. **Bukatu:** 00:20:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Belaunaldi gazteagoek euskara gutxiago darabiltela iruditzen zaie. Beraiek euskarazko produktuak kontsumitzen zituzten (eitb aipatzen dute), baina gaur egun youtube edo bestelako produktuak eskura dituzte umeez eta gaztelaniazko saioak ikusten dituzte. Hori aldatzeko, ezinbestekoa litzateke sare sozialetan edo youtuben euskarazko ereduak ere egotea.

11. Ikaskide onatiarrekin hika

- **Erref:** AZK-085/020
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:21:17. **Bukatu:** 00:23:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Asierrek Arrasaten ikasi du eta han ez dakitela hika dio. Ikaskide oñatiarrekin hika egiten zuen eta besteek ez zieten ulertzen. Julenek dio oñatiarrek euren hizkera oso barneratuta dutela eta hika erabiltzen dutela. Azpeitian ere hika asko egiten da, baina kosta aldera joanda, gero eta gutxiago. Beraiek kanpora joandakoan, tabernetan hika egiten dute eta baita adintsukoak diren mutilekin ere, ezezagunak izan arren.</p>

12. Elkarrekin ezin zuka egin

- **Erref:** AZK-085/022
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:23:14. **Bukatu:** 00:24:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Hika egiteak "soltura" eta konfiantza ematen die. Zuka oso formala iruditzen zaie zenbait egoeratarako. Lagunarteko hizketa propioa sortuta izango balute moduan iruditzen zaie. Elkarrekin ezingo lukete zuka egin, oso "robotikoa" edo oso "faltsua" gertatuko litzateke.</p>

13. Nokaren beherakada, aurreko belaunaldietatik datorren arazoa

- **Erref:** AZK-085/027
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:26:59. **Bukatu:** 00:28:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Hika lotsagabea dela esan izan da. Julenek dio nokaren beherakada aurreragoko belaunaldietatik datorrela, baina ez du ulertzen zergatik galdu den noka eta toka ez. 30 urte inguruko neska talde batzuk oraindik egiten dute elkarrekin hika, baina hortik behera gutxi.

14. Euskaraz sortutako espresioak; gaztelaniarako joera

- **Erref:** AZK-085/031
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:33:46. **Bukatu:** 00:36:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Azkoitian euskara ez dago galtzeko arriskuan, baina erabilera asko jaitsi dela iruditzen zaie. Asierrek dio euskara batuan hitz egiteko gehiago pentsatzen dutela, baina azkoitiarez egitean, berez irteten zaie eta edozein hitz sar dezakete. Lagun-taldean sortzen dituzte euskarazko espresio propioak. Hala ere, gaztelaniakoak hartzeko joera handia dagoela diote. Zenbakiak edo hilabeteen izenak gaztelaniaz esaten dituzte, baina ez dakite zergatik.

15. Azkoitiko hitz jatorrei eutsi nahian

- **Erref:** AZK-085/032
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:36:27. **Bukatu:** 00:37:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Azkoitiko hitz jator asko galtzen ari dira, ez dituztelako ezagutzen. Hala ere, saiatzen dira aurrekoek erabiltzen zituzten hitzak erabiltzen. Zenbait hitz aipatzen dituzte. Maxixatzen-en azaldu izan dira Azkoitiko euskarako hitzak. Kuadrillan beti komentatu izan dituzte halako kontuak.

16. Hikaren etorkizuna; noka nola bultzatu

- **Erref:** AZK-085/034
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:37:49. **Bukatu:** 00:39:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Hika galduko balitz gertutasuna galduko luketela iruditzen zaie. Zuka egitea "oso robotikoa" izango litzateke. Beraiek bizi diren artean hika ez dela galduko diote. Noka bultzatzeko, irakatsi eta ekintzak antolatu beharko liratekeela dio Julenek. Asierri iruditzen zaio lehenbizi neskak hasi beharko liratekeela elkarrekin hika.

Aldalur Larrañaga, Julen | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2024-04-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com